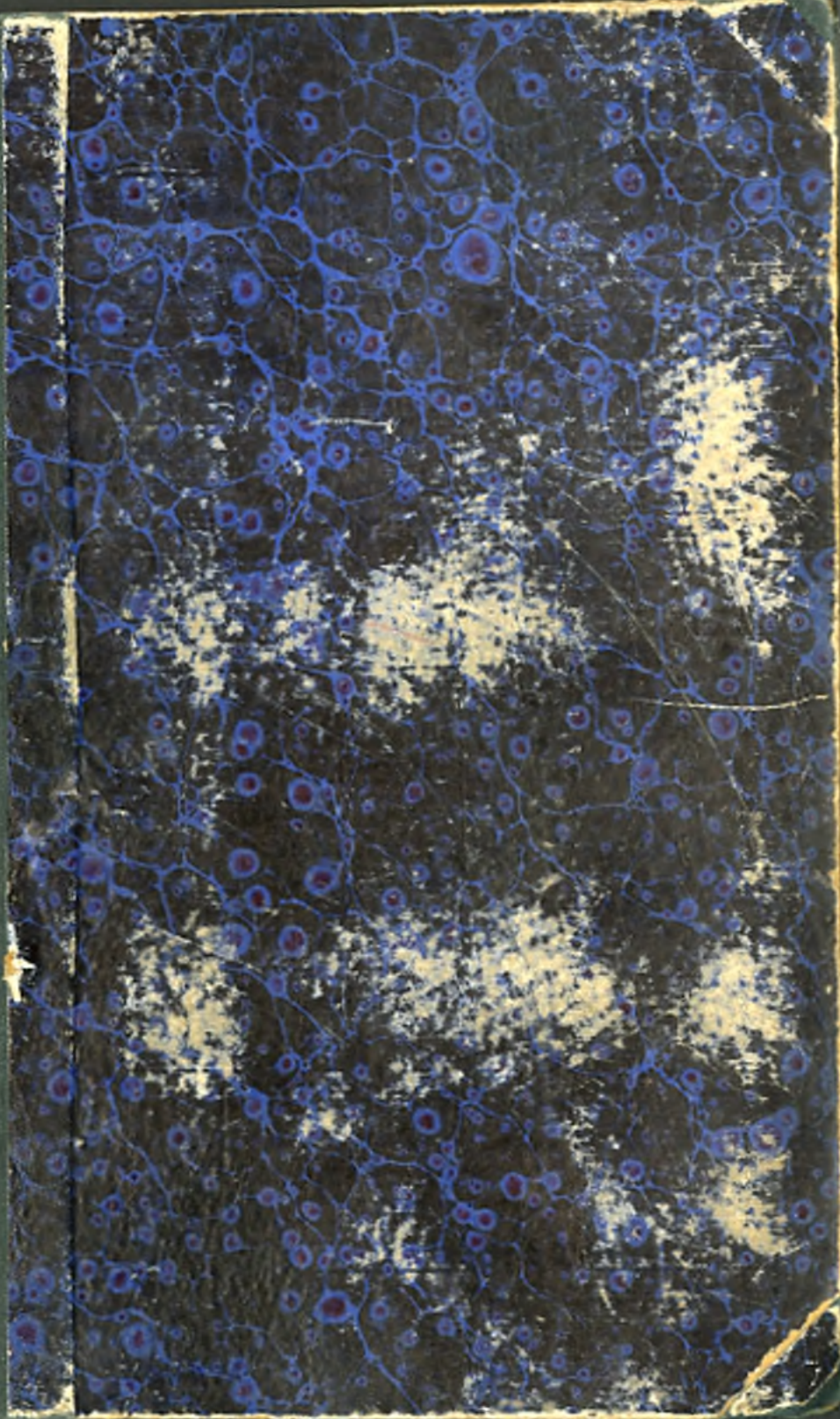

Politikai
röpiratok.

80.

80
603

**SZÉCHENYI
EMLÉKEZETE.**

IRTA

ÉS A DEBRECZENI CASINÓ ÁLTAL

1860 April 26^{kán} rendezett

SZÉCHENYI GYÁSZÜNNEPÉLY ALKALMÁVAL

FELOLVASTA

✓ **ILLÉSY GYÖRGY.**

4.

DEBRECZEN.

CSÁTHY ÉS TÁRSA TULAJDONA.

1860.

6175200 J 65071

DE BALLAGI GÉZA

Ha isten velünk: ki ellenünk?

SZÉCHENYI EMLÉKEZETE.

Ehány év még az átélt többihez,
Csak egynehány, és ezer éve lesz
Midőn Árpád teremő karjait
Kinyujtva, e hazát alkotta itt.
Huszonhét év csak, s ezer éve lesz
Hogy itt magyar tőr, küzd és csüggedez,
Százszor kétségbeesik, százszor remél,
S „megfogyva bár, de meg nem törve“ él.

Mint a jó mag, mit ügyes kéz vet el,
Idegen föld — légkörben is kikel,
S kivált ha a kertész jól őrökdi,
Burján között is nő, erősödi:
Ép ugy nőttél fel édes nemzetem
S erősödel rónákon, bérceken,
Három hegy alján, négy folyam körül
Európa fénye, haszna, diszeül. — —
Mi tette azt, hogy annyi századok
Sulyától e hon le nem roskadott?
Hogy a szomszédok, kik mellett lakunk,
Ha ránk néznek, pirulni nincs okunk?

Midőn épült egy egy épületünk :
Ki hordta a fát, a követ nekünk ?
Ha viz előnte rétek s falvakat :
Ki épített nekünk védgátakat ?
Ki tartott jól, ha éhesek valánk ?
Ki önte agyainkba tudományt ?
Ki tette azt, hogy eddig megvagyunk ?
.... Bizonyára nem más, mint önmagunk ;
Mi mindnyájan, kicsinyek és nagyok ,
S közöttünk SZÉCHENYI, a legnagyobb.

SZÉCHENYI!... még egy évtized előtt
Együtt említék a tetteivel őt;
Ha ajkainkon hangozott neve:
Szívünk remény s örömmel lett tele;
A legközönyösebbet hangjai
Tettekre tudták felbuzdítani,
Feledtük a vést, a bajt, a vihart,
Ha láthatánk a legnagyobb magyart,
S bámulva álltunk ily nagyság előtt,
Magyar félistenül tisztelve őt. — —
Valóban: avvagy nem félisten-e
Kinek hatalmas karja, szelleme,

A természet munkáit rendezi,
A lehetlent lehetővé teszi?
Kinek szavára a bérez öszszehull,
Az örvény engedelmesen simul,
És új medrű folyamok vizeit
Dús kalmárok hajói szeldeklik.
Ki a fékezhetlen habokon át
Épit — nem lánczhidat, hanem csodát,
Mely két fővárosból egyet csinál,
S emberkéz s természet daczára áll?
Kinek akaratjára a vasut
A meszszeségeket gunyolva fut,

S szavára szám nélküli egyletek
Egyesítik a szétszórt nemzetet?
Kinek nem szükség csak akarnia
S van casino és akademia,
Lóverseny, ut keresztül a hegyen,
És minden a mi csak kell, hogy legyen?
Valóban avvagy nem félisten-e
Kinek ennyit teremthet szelleme?

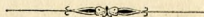
Nem rég ideje, csak félszázada
Hogy a szomszéd méltán gunyolhata,
Mert minket akképen tekinthetett
Mint tehetetlen, lomha nemzetet
A mely nem él, csak kóróként tenyész,
S egyszer magától, nyom nélkül kivész.
Ne átkozzuk meg őseink porát
Kik hivatásukat még akkor át
Nem érzék, vagy habár akartanak
Leroskadának a tulsuly alatt;
Ne átkozzunk.... de áldassék az ég
Mely ekkor küldte SZÉCHENYIT közénk,

Ki egy tunyán heverő nemzetet
Hosszsu álmából felébresztgett,
Kinek segélyével szégyenruhánk
Nemzettestünkről im lerázhatánk,
Ki megtehetette azt, hogy Hunnia
Nagygyá lőn s nem kellett pirulnia
Ha irigyekké vált szomszédai
Reá találtak pillantani,
Hogy nem vala miért pirulnia
Ha német, olasz, angol, francia,
S Europa többi édes gyermeki
Büszkén fennyen fitogtattak neki

— Mintegy elérhetetlen kines gyanánt —
Haladást, gazdagságot, tudományt.
Miért ők századokig küzdtenek
Nekünk megadta egy két évtized
Mint egy bölcsőjéből kinőtt Titán
Haladt a nemzet a vezér után,
Ki szóval, tettel mindig helyen állt,
S leküzdve szám nélküli akadályt,
Ezer önzést, megannyi babonát
És millió előítéletet:
A dicsőséghez annyi rögön át
Vezette a felébredt nemzetet....

Meghalt.... mint annyian, idő előtt,
Alighogy feltudánk ismerni őt
Még el sem ért hozzá méltánylatunk
S ime! kora halálán sirhatunk.
Meghalt.... de a minő volt élete:
Halála kisszerübb nem leheté,
Még élt, midőn elvette őt az ég,
Miként a szentírás Illése rég;
Tizenkét évig a földön lakott,
Halott korában is még élt s hatott. — —
Most már egészen meghalt — testileg
S többé könyöczeán sem hozza meg,

De lelke él, mindaddig élni fog
Mig a hazában honfisziv dobog,
S nevét örökké áldja ide lent
A hon, mely **még nem volt, hanem leend.**

Dr. BALLAGI GÉZA

Ára 20 kr. o. é.

Debreczen,
Nyomatott a város könyvnyomdájában.
1860.

